

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY

SZERKESZTOI SZÁLLÁS:

Óvár. Vizi-utca, 231. szám, első emeletben

Megjelen a lap hetenkint kétszer, u. m. Vasárnap és Csőtörtőkön. Ara évnegyedre 3 ft
o. 6. Hirdetési ár: soronként 7 kr, s minden hirdetés után 30 kr bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a ki-
adó-hivatalnál kezeltetik.

KIADO-HIVATAL:

Középtutca, STEIN J. könyvkereskedése.

**** A helybeli casino mult hétfőn d. e. 10 órakor tartott közgyűlése egyike volt a legnépesebbek és legérdekesebbeknek. Emlékezni fognak tán olvasóink ama közléstünkre, miszerint a gr. Széchenyi István gyászos kimulta következtében május 22-dikén tartott rendkívüli közgyűlésben a nagy halott emléke iránti tisztelet kifejezése végett, nem csak gyászfelirat a családhoz, továbbá a tagoknak hat hétig gyászfátyol viselése, s az ellunyt olajbafestett arcoképének megrendelése, hanem az is határozottatott, hogy a július havi nagyobb gyűlésen az intézet egy e czélra felkérő tagja által emlékszerszéd tartassék. A választás idős gróf Teleky Domokos urra esett, a ki az intézet nevében felkérőként, e megtisztelő feladatnak megfelelni elvállalá. Ez köztudomásu dolog lévén, a mult hétfőn reggel a v. tagokon kívül számos vendégeket, ezek közt hölgyeket is a fő-rangu osztályból, gyűjtött az ünnepély érdeke a casino termébe. A közgyűlést gr. Teleky D. ur emlékszerszéd nyitá meg, a melyről legyen most elég csak annyit jegyezni meg, hogy az nem csak hatásos, deiradalmi becsü beszéd is. A közgyűlés későbbi tárgyalásai folytán határozottatott, hogy szónokló gróf urnak hazafini szívessegeért az intézet nevében köszönet nyilvánítassék és intézkedés tétessék a beszéd ki-nyomatása iránt. Ugyan e közgyűlésben többek közt a szabályok rendbeszerzésének kérdése került elő, határozottatott, hogy az egyet örökre megalakultnak tekinthető ugyan, de a tagok beállítását illetőleg a kötelezettség élethosszig, öt évig, vagy egy évig tartó; kevesebb időre beállani nem lehet, s az első esetben a tag fizet egyszer mindenkorra 250 frtot, a ki öt évre áll be, s előre teszi le tartozását 84 ft, a ki évi kötelezettség és csak évenkénti fizetés föltétele mellett áll be, évenként 21 frtot, az egy éves 30 frtot fizet. A színházi választmány felszólítását jegyző felolvasván, határozottatott, hogy a színház végleges megalapítására öt éven át évenként 300 frt fizetessék az intézet tőkéjéből, a mely a mult félévben 800 frttal gyarapodott. Végül a gazda és választmányi tagok a szabályok értelmében kilépvén, szava-zás után új választás történt, s gazdának maradt Bíró La-jos, választmányi tagoknak pedig szavazattöbbséggel választak: id. gr. Bethlen János, b. Huszár Sándor, Hal-mágyi Sándor, gr. Eszterházy Géza, Szaecsvai Zsig-mond, gr. Bethlen Miklós, b. Bánffy Kálmán.**

Kölozsvárt, jul. 31.

✓ Szép szokás volt a rómaiaknál, hogy a bűnösök be-vádlását leginkább fiatal emberekre bízták. Róma szokása az emberi természet ismeretén alapult. Vádlásra tisztaság, bátorság, részlehatatlanság jogosít. E szép tulajdonok pedig mindenhol és mindenkor, legtermésze-tesebben a fiatalságnál feltalálhatók.

Mi tartja az emberben a lelket?

Szerelm és éhség, ez a kettő uralkodik az egész föld kerekén, ez a kettő kormá-nyozza a világot!

Oly két hatalom ez, a melyeknek tulnyo-mó befolyását a társadalom, az állam és vi-lág eseményeire csak az tagadhatná, a ki el akarná hitetni önnel, hogy más anyag-ból van gyurma, mint mi érzékeny szívű és — (hála istennek!) jó étvágyu emberek.

Amaz édes gerjedelem, a mit egy sima arcz kedves mosolya, egy bájoló szempár tüzes pillantása, egy forró kéz titkos szorí-tása, egy csók, egy ölelés, egy „ah!” szo-kott ébresztési, előbbutóbb megrezgeti aká-rkinek szívét; sőt néha meg is rázza, meg is tépi, mint vihar a büszke tölgyet és akő-száli rózsabokrot.

Még a világtörténet nagy emberei közül is csak Nagy-Sándor, Attila, Nagy Fridrik, s XII Károlyról állítják, hogy hódítások lé-vén szokva, egyáltalában nem hódoltak a szépnemnek.

De ha a m o r nyilai-viszszapattantak e vasból gyurt emberek kebléről, a másik hatalom, az éhség elutasíthatatlan befolyását ö-k is el kelle hogy ismerjék; megjelent az har-czi sátraikban bemutatás és engedély nélkül is, s nem egyszer kénytelenek voltak legalább magukban bevallani, hogy e szemtelen, so-vány szellem átkozottul tud farkasszemet nézni és reájok hatni.

Szerelm és éhség, s főleg ez utóbbi ural-kodik a világon! gunynyal dörög füllünkbe a mai bölcs, a ki a természetben „csak saját-ságos tulajdonokkal felruházott anyagot” lát, s valljuk meg az igazat: a legábrándosabb szerelm tündérmálmái közt is végre csak előnkbe töl a próza borzas feje, az anyagi szükségérzet; fellengős gondolataink olykor a hetedik mennyországból szárnyazogó alá-

A társadalmak biztos és folytonos fejlődésére mindig szükség volt és lesz a traditio és evolutio erejére.

Azok, kiknél a szokás idő által második természetté válik, inkább a traditio hívei. Az ifjuság új erő, vágy és eszme forrása, következőleg legnagyobb részben az evolutio lobogójához csatlakozik: a jövő készítéséhez és alakítá-sához nálunknál senkinek nincs is több joga.

Athen ismerte a fejlődés e törvényét. Szép szabadsága és nagyszerű míveltsége a két tényező arányos összeha-tásának eredménye.

Themistocles a tanárnak, ki emlékezni akarta tanítani, azt válaszolta: „inkább szeretném feledni tudni.” Igaza volt. Küzdelmekben és csalódásokban kifáradt férfinnál az emlé-kezés sokszor nagy terűh, — lankasztója az akaratnak, hü-tője a lelkesedésnek, és kerítője a csüggedésnek.

A fiatalság mentebb az emlékezés terhétől, nemes tü-zének oltására kevésbé hatott a csalódás, terűh nélkül ha-ladhat a szép és igaz felé.

A spartai ha fiatalit tödvőlt, azt kívánta: hasonló légy atyádhoz. A magyar helyesebben azt mondja: „jobb ember légy atyádnál.” — A spartai kívánsága a merev mozdulat-lanságot, a magyará a tökéletesedést fejezi ki.

E szempontok, melyekért én még többel tisztelem meg a fiatalságot mint a rómaiak, és nem csak azt várom tőlük, hogy bátrak legyenek, nem csak azt, mit a spartai, hogy tiszteltetl álljanak meg a régi előtt, hanem hivatásuknak ismerem sok tekintetben a kez-deményezést. Nemesebből nemesebb születnek. A magyar jel-leme mindig nemes, rokonszenve biztos, vágya jogos, igaz-ságos és szent volt. Fiatalságunk, mely az öregek ezen nemes kívánsága alatt nőtt fel: „jobb emberek legyetek atyátoknál” a jelek szerint, a nemzeti jellemet a nagylel-kiúséget még fűnsesebbé, és a magyar született szabadel-vűséget humanusabbá nemesíti.

Már tudva van az országban azon meleg kézszorítás, mi a közös haza javára, és az ember név becsültetése a kö-zelebbi napokon színházunkban és azon kívül ma-gyarok és románok közt történt kezdeményező az ifjuság volt. — Küzdelmekben edzett férfiak kö-zül, kik Kolozsvárt jelen voltak, nyilatkozataik által szinte nagylelkűleg közreműködtek. Az emberi természet becsül-tére reméllem, hogy az ösztínt tett nyilatkozatok, a talán előidézhető új félreértést, új gyűlölséget nem engedik meg-szülni. Lesz-e ez az eredmény? A jövő még kiadatlan fejezete. En szeretem hinni, hogy az, mi köztünk közeleb-ből történt, csak egy első jelenet volt azon nagy műből, mely fejlődésében a Kárpátok karjai közt és a Duna völ-gyében élő népeket a későbbi jelenetekben még inkább egyesíti.

Mondhatják kik a multa emlékeznek, miért nagy fon-tosságot tulajdonítani annak, ha zene által felköltött nemes érzelmek hatása alatt, néhány magyar és román egymásnak

testvér kezét nyújtott: — e régebben is megtörtént. A kéz-szorításnak csak akkor lenne eredménye, ha a két nép mil-liói nyilvánítanak beléegyezéseket.

Elismerem van oly világ, hol a hatás a megmozdított erő tömegétől függ. Physical világban az alak változhatik, és folytonosan változik is, de mennyisége és lényege ugyan az és annyi marad. De nem így van ám az erkölcsi világ-ban. Itt egyetlen egy eszme, érzelm vagy akarat ereje ál-tal új világot lehet teremteni. — A magvető magot vet el, de kalászt remél, és idővet arat is. Az ember megteszi kö-telességét, és várja a minék jöni kell.

En nem mondom, ha néhányan újból proclamáljuk a testvériséget, már mindent megtettünk. En azt vallo, hogy folytonosan lesz tenni való. — Egyének és nemzetek nagy czélok felé, mindig kitartó munka és áldozatok árán halad-hattak. Ha ez volt törvény a multa, ez lesz a jövőben is.

Ha a cél meg van állítva, minden részről elismerve, akkor a testvériség éppen a munka és küzdelem alatt terjed és erősödik.

Mi a cél? Szép hazánk határai közt a közös jogot és törvényes szabadságot uralkodtatni. — Ezek nélkül szeretetnek, egyességnek, testvériségnek nincs, és nem is le-het köztünk értelme.

E két eszme vezénylete alatt, ezek diadalmáért, és hazánk korszerű institutioibani megtestesüléséért, az apróságok érde-kek és hiúságok ellenére és feláldozásával, egyházaink és iskoláinkban, családi, nemzeti és vallásos ünnepeinkben, iro-dalom és művészet által csiráztassuk, ápoljuk és erősítsük a testvéris érzelmeket.

A proclamált testvériség csak a minden utoni apos-tolkodás után válhatik mindenkitől elfogadott törvényt. Előbb szívünkben, akaratunkban kell meghozni a törvényt. A törvényhozó hatalom törvénye csak szentesítése lehet an-nak, mi már bennünk megvolt. Így készült törvényt nyelv-különbség nélkül megért mindenki, és elfogad, mert egyenl akaratától meg sem tudja különböztetni, azonosnak ismer-vén el azt a szabadsággal.

Még egy szót! A magyar nemzet nagyszerű bizonyít-ványt adott arról, hogy a solidaritás elvét hiszi és követi; ennek elismerését nem csak a vele közös hazában élő né-pektől, hanem az emberiségtől is kiérdemli. Multja dicsőség, de szenvedésteljes hosszú calvaria, mert mindig a szabad-ság lovagja volt. — A legközelebbi időben, midőn Európa megfedkezve nagyszerű szolgálatairól, nem is tekintett felé, a reformok, az emberi jogok mellett, kiváltságos osztályunk előnye ellenére ön erején kiűzték. — Nálunk nem a Fran-cziaország felől jött vihar forgatta fel a középkor építmé-nyét, hanem a magyar nemesség, mely nemességét mindig abban tartotta, hogy szolgálja a hazát, és jogban magához emelje a haza minden fiát nyelv és valláskülönbség nélkül. — Az igazság győzelme nálunk biztos volt a vihar sege-

lek csak azon feltétel mellett létezhetik, hogy lénye se számbavehető, se megmérhető, se felboncsolható ne legyen.

A tudományok bálmatot érdemelnek; az emberi lélek hatalmáról tesznek aköz bizo-nyosságot; oly sok előítéletet oszlattak el; napo-nta szegénynek, gazdagnak nagy szolgálatot tesznek, amott az élvezeteket szaporítva, itt a szenvedést enyhítve. De fájdalom a büsz-keség tulzásokra vezette azokat követelé-seikben.

Hallgassuk csak meg a természettudo-mány némely embereit, mily fennen hirdetik ma a legvastagabb materialismus elveit! Ti költők, ti regényírók, mit boldogítjátok? any-nyit a világot; mit beszéltek annyi számá-rságot össze a lélek fennségéről és csodálatos megfoghatatlan tulajdonairól? „Minden je-lenség, még a szellemi élet is csak az anyag tulajdonságainak köve-tkezménye!” Hiábavaló minden ábrándozás egy más világ felé, a mely nem physical törvények alapján állana fenn. „Daczára min-den távesövek és mikroszkopoknak egyetlen zugolykára se találunk, a melyről el lehetne mondani: itt van a lelkek országa, itt kez-dődik az idealtáktól álmódott szellemvilág.” Tul a siron... mi van túl a siron? A Mahomed ezíra paradicsoma? Az tödvőlt lelkek boldog éli hona? Ki jött onnan valaha vissza, hogy ethnographiai felolvasást tartott volna a meny-nyeknek országáról? Ábrándozni, s ámitni lehet ugyan, de mutassatok egyetlen utvele-t, a mit ottan láttamoztak volna...! Eh, mit? Az ember, ez a gögös, képzelgő lény, haszlatlan követel magának nemesebb roko-naságot, mint a mi ötlet a por és hamu test-vérének hirdeti! Az ember végre is csak em-ber, a ki eszik és megéti (t. i. a levegő által, a mely észrevételül emészt megmind-nyájunkat, mint a tűz a fát); örökös mara-kodás, örökös falatozás, ez az a miből éle-tünk áll; a barom megési a füvet, én meg-eszem a barom husát, engem megemész az

éleny, a mely legnagyobb jöltevény és egy-szersmind legnagyobb ellenségtünk; csak szag-lalódotok egy kissé, komolyabban és fenn-hordozott orrokatok — meg fogja tűni a pe-csenyeszag a természet konyhájából.

Mily culinaris szempont! s önk tán azt fogják hinni, hogy tulzom a dolgot. Oh nem! Hiszem e szempont már nálunk is kezd ér-vény után vergődni. Közelebből is egy kü-lönbön jeles természetudósunk csokolni való cynismussal vallá be (még pedig nyomtatás-ban!) hogy ő az emberek jellemét, eszme-körét, eszméirányát stb. abból itéli meg, hogy mit esznek, mivel élnek? „Nem tréfá-lok, — ugymond (s ezzel kijelenti, hogy ko-molyan vélekedik!) — valahányszor tu-dóssal jövők érintkezésbe, a kiről óhajtom tudni, hogy az idealisták vagy materialisták közé tartozik-e? kedvenczeledeleiről igyekszem ma-gamnak tudomást szerezni: s tiz-szerből legalább kilencszer fele-lelet kapok kérdésekre.” Tovább meg-ezt mondja: „a tápszerek bővebb vagy szű-kebb volta, azok minősége is befolyással van szellemünkre. A kevés táperővel bíró eledel a szellemet is eltörpítik. Hogy a tisztai ma-gyar és angol paraszt észjárása helyesebb és logikája erősebb, ez onnan van, mivel sovány krumpli és málé-eledel helyett zsíros husne-mű tápszerekkel él stb.”

Az anyagdicsőítés, anyagimádás ezen cul-tusa ellen berlini diploma nélkül is könnyű lenne néhány kérdést vetni fel, p. o.

Hát az az akaratér, az a szilárd elha-tározás, a mi uralkodik az érzéki vágyak fe-llett, a mi daczára minden „lánczoknak,” a mikkél a durva anyaghoz van csatolva, e fölött felsőbbesre bir vergődni, vajjon ez is csak az imádott ANYAG „tulajdonságának következménye-e,” mint fennebb állítottat?

(Folytatjuk.)

delme nélkül is. Ily néppel habozás és aggodalom nélkül testvérestülhetnek, nemcsak a vele egy hazában élő népek, hanem mindazok, kik szellemi kenyereknek a XIX század nagy eszméit fogadják el.

A szeretetet a bizalmat kiérdemlettük. Szeretet, bizalom és igazságosság által tegyük nagygyá hazánkat.

A Budapesti szemle. (Folytatása a „Magyar ifjúság” című cikknek). Fennebb érintem, hogy a hazai ifjúság középiskolája hamarabb hasznossá tudta magát tenni az új viszonyok közt is a házára nézve, mint a nagyobb birtokosok. Im most okát is adom. Ez abban van, mivel amaz, — amár tagjai semmi polgári hivatalról elzárva nem, sőt valamennyire jogosítva voltak, — azelőtt is társasági s vagyoni állásánál fogva több hivatást és kedvet érzett a hazának azon téren való szolgálata, a melyeket ma elsőnek és utolsóknak, egyedülállóknak kell mondanunk, értem az egyetemesül tért: míg a nagy birtokosok osztálya, mint „par excellence” törvényhozó s közigazgatási tiszt, fényes polczokra vágyott, a királyi udvarnál és legfőbb katonai és közpártmányi hivatalokban nyert alkalmazást, szóval: az ország fő polcait kizárólag bírta. Hogy e polczokra eljutott s nem egyszer dicsőséggel állott meg közép sorsu birtokos is, bizonyos, de ez nem tárgya e cikknek, valamint az sem, hogy olykor olyak is voltak e rang és állomás birtokában, kiknél arra érdemesebbek a hazában elegendő voltak; mindazáltal azt sem lehet elvitatni, hogy e hosszú századokon keresztül élvezett jogok sokkal mélyebben vésődtek be ez osztály legkisebb tagjának is szívébe, hogysem egy-két évtized bennük az iránt elő hagyományos emlékeket végkép kitörölhesse! Am az ember mindig ember marad, s a jobb, a kedvesebb, a dicsőséget s világi tekintélyt egyformán adó állapot bizony soká megtartja kedélyünkre egykor gyakorlott vonzó hatását. A magyar földbirtokos-osztálybeli ifjúságnak hajdani politikai kálitái és egy magyar írói vagy művészi pálya bár legmagasabb fokú dicsősége között is még mindig oly nagy különbség volt, mely az ifjú dicsvágyat inkább az első térre vitte. És ez állapot olyhosszasan tartott, ez emlékek oly mélyen gyökereztek, elvesztésük ideje még oly közel van és oly fájdalmas dolgokkal áll kapcsolatban, hogy én valóban azon csodálkozom inkább, ha ifjúságunk ily hamar mind ezt elfelejtve, egy rá nézve új, atyáitól csak ritkán járt, szokatlan téren egészen otthonosan találta volna magát.

Azonban ez teljesen és kizárólag csak a multra nézve van mondva; amár azt hiszem, hogy a mult időben is Verbőczy, Veráncz, Pázmán, Zrínyi Miklós, Eszterházy, Gyárfás, Orszai, a történetirő Bethlenek, Barcsai Ábrahám, Teleki József s több mások mint írói országgyűzők dicsősége, a polgári és katonai pályán magokat kitüntető Nagyok dicsőségével méltán versenyezhetett; a jelent illetően azonban a megváltozott, nemzeti viszonyok — és műveltségi haladások képest merőben mások nézeteim, másképpen látván alakultak a közdolgozatok, másképpen látom alakítandóknak nemzetünk s kivált a főbb birtokos ifjúság gondolkodásmódját is.

En először is abban látom a dolog erejét, hogy a hazát jó és balszerencséjében, birtoka és szellemi ereje arányában minden osztály, minden egyén szolgálja, nem pedig abban, hogy a fényesebb polczokon szolgálja. Egyébiránt is gyakorlati esztétik emberről, a mit bírnak, az a legfőbb, annak fogantatásánál fogva kell elérni törekednünk azt, a mire vágyunk, a mihez jogunk van. Másodszor úgy vagyok meggyőződve, hogy nem az állomás teszi az embert, de az ember szabja meg, teszi fényessé társadalmi rangfokát s munkássági körét. A mi fényben ragyogtak hajdan fő-fő hivatalaink, midőn azokat főrangú hazánkfiak viselték: úgy válnak koszorú- és dicsőségadók egyestül, művészeti és irodalmi székeink, mihelyt azokat hírnévvel bíró tehetségek töltik be.

És aztán a minő sors éri a hazát, a minő időket él a nemzet, olyanok között szükségesei szerint kell szolgálni mindkettőt. Árpád s vezértársai hazát szereztek nekünk, szent István s utódai a keresztény vallást és polgárisodást terjesztették; a két Hunyadi a török ellen védte az ősi hazát, Bocskai és Bethlen a lelkiismeret szabadságát biztosították. Örök változatlan törvénye a polgári társaságoknak, hogy minden jó honfi, minden becsületes polgár ott és úgy szolgálja honát, a hol és mely a téren azt valami bizonyos haszonnal teheti. Mik az utak, mik a lehetséges munkássági térek, feljebb többször elmondottam. A ki éhséggel küzdött, rongyba burkolt, beteg, bujdosó embert lát, ha kebelében emberséges szív dobog, nem válogatja hosszasan a segély eszközeit, nem kereset, inycsiklandoztató eledeleket igyekszik neki adni, hanem a mi éppen kezénél van, nem cifra köntöst, hirveves orvost, fényes palotát kíván neki szerezni, hanem előteremt, adja azt, a mire hamarabb szert tehet, a mivel már-már veszendő életét megtartja. Így a ki honát igazán szereti, nem azt válogatja: miképpen, de siet, hogy a mint lehet, szolgálhassa. (Folytatjuk.)

Dézs, jul. 23. 1860. — Társas életünket a nyárszaki szokott egyhanguságból rövididőre kiemelte Reményi Ede megjelenése, s a casino termében tegnap adott hangversenye; mert még a vidékről is sokan jöttek be Dézsre, a hirneves művész meghallgatására; valóban meg is érdemlé azon kitüntetés, a melyben nemcsak mindenütt hol megjelent, de nálunk is részvétel. Egy küldöttség ment elbe Ka c z k ö i g elfogadására, hol U. A. ifjú hazánkba várta, a polgármesterhez hivatott szállásra; vasárnap 50 lerítők vacsora rendeztetett tiszteletére, a melyen a megyei és városi értelmiség jelen volt; a hangversenyben mint nagy művész, a vacsorán mint egy higgyt gondolkodó honfi ismertük meg felkészültségéből s számos jótéteményei, adakozásai, emberbaráti érzelmeiről tesznek bizonyosságot. Szóval mi dézsiek szerencsésnek érezzük magunkat, hogy megismerhetők, s hogy nekünk jutott részünkbe Erdélyben először hallhatni s varázslatos hegedűje búvós játékaival andalogni. A hangversenyi darabok mindenikének eljátszása után zajos tapsokba, éljenzésekbe s ismétlésekbe tört ki az elragadtatás, s

egész virágosóval s koszorúkkal halmoztatott, természetesen legnagyobb hatást idézett elő a magyar darabok eljátszása, a népdalok „Repülj fecském”, s „Ezt a kerek erdőt járom én”, címűek oly elragadtatásba hozták a közönséget, hogy a taps szünni nem akart, a sarkantyuk pengése, s a lábak mozgása jelentő, hogy tánczra állanak készen, de egy-egy ábrándos változat ismét néma ándalgásba ejtette kedélyünket; mintha mondanók a költővel:

A nemzetnek egész történetét —
A legreggeli időkől korunkig
Hegedűből már érte a világ,
Velünk örvend, sir, káronkodik.

Üdvözlünk Erdély határain
Kedzen a varázsvonóval,
Melyet megbámult a mély világ,
Bámulva, mely szép a magyar dal.

r. l.

Makfalva. (Marosszék.) A mint e lapok újdonságai közt említve volt, helységünkben a helybeli székely ifjúság olvasó egyetemen gyűlésére Dózsa Károly és Bereczki Sándor urak egy tánczvigalmat rendeztek, mely az éppen akkori vízárdat és kedvetlen idő daczára is jól sikerült.

A helységben az egykor kaszárnyának használt épület volt tánczteremmé rendezve, melynek főpontján Széchenyi koszorúzott képe volt látható. Az egész terem izletesen volt berendezve tükrökkel, koszorúkkal s díszesen világítva.

A Maros és szomszéd Udvarhelyszék értelmiségének szép része jelent meg az üdvös célú vigalomra, ezek között a közkedvességű gr. Toldalagi Mihály, ki ez ügy iránt is hűn lelkesül.

A részvétel eléggé jellemzi az eredményt, minthogy a rendező urak ekkor 101 forintot adtak át helybeli ref. lelkész Silvester J. ur kezébe, ki a helybeli rector által hűn gyűjtötte, sok érdemet szerez magának az itteni földész ifjúság szellemi művelődése körül.

Az olvasó egyetemen most ki akarnak terjeszkedni a vidékre is, hogy a szerencsés kezdet a szomszéd helységeknek művelődésre fogékony ifjúságára nézve is hasznosíthatók, s az olvasó egyetemen Széchenyi nevét viselendő.

Az eddigelé összegyűlt pénzből a legegyszerűbb könyveknek megvásárlás végett kiadásra makfalvi földbirtokos, s ez erd. lapok szerkesztője Dózsa D. ur kérésétől, ki a zsenge társulatot már is jelentékeny könyvbeli adományozással gyarapította.

Az itteni ifjúság részéről egy díszes album készítették, melybe az olvasó egyetemen részvényesei s gyűjtői neveket jelmondatokkal beírni felleltek.

Hogy ezen olvasó egyetemen mennyire üdvös s mennyire olajtandó volna, ha a székelyföld minden nagyobb helységei követnék e szép példát, azt mindenki jól érzi, a ki tudja, hogy a székely mint szabadsághoz s alkotmányos élethez szokott nép közérzetében gazdag, s műveltségi állásában ma is vételkedik Európa bármely nemzetének földnépével, s a legsajnosabb volna, ha most miután e szépen indult népművelődést a közelébe nem fejt, a művelődés más eszköze, az irodalom terjesztése által fenntartani nem igekezőnk.

r. l.

M. Ludas, július 13. 1860. — A helybeli hivatalnál Béli és Topler sebészorvos urak ma tartanak vizsgálatot egy gerendkeresztű földész felett, ki azon helységben folyt utcai verekedés véraldozatja lett. A gerendkeresztű lerészegedett földészek egymással összeszólkosztak, a vitaközlés botra került, s a szerencsétlen, kinek hullája orvosi vizsgálat alá került, jelentékeny sebekben esett el. Mintegy 15-ön vannak befogva a verekedők közül, kikre a törvény — fájdalom ily esetben mindig késő — elégtétele vár.

A mióta géppel gyártják a pálinkát hazánkban, s a korcsmárlási jog a közönség által mindenfelé árvereztetve s szeszgyárosok egymással az olcsó pálinka által versenyeznek, azóta a köznép demoralisatioja feltűnően gyorsan halad előre, és sajnosan kell látnunk, hogy Erdély maholnap — ha így megy — Galiczia sorsára jut.

A tavaly éppen az említett helyen átutaztunkban egy vasárnap délután annyi mámoros földészszel találkoztunk, hogy fogatunk alig vergődhetett át a tántorgó eszehagyott tömegen. Egyébiránt a megyei helységeket legnagyobb része ezen üdvösten után halad; s nem igen akadnak társai azon egy-két marosszéki székely helységnek, kik a pálinkaitól teljesen lemondottak, s annak árulását is kitilták kebelükből. Örömmel halljuk, hogy oláh rokonaink is gondolkodnak a népművelés megindításáról. Vajha e terv a benn lakó nemzetek közt egy üdvös verseny keletkezne, s egyik se akarna e tárgy körüli lelkesedésben a másik mögött maradni.

Miután nálunk a nevelés ügye még mind az ekkélsziák körébe tartozik, az illető egyházi személyeken fesszük a felelősség a népművelés körül.

r. l.

Újdonságok.

**** A lövészeny harmadik napja, a mult szombaton, július 28-dikán szintén igen érdekes volt. Eredménye: I. külön verseny, távolság 1/4 mfd, futottak gróf Dürckheim és báró Löbheynsen dídsz ezredbeli tisztek; nyert az első Abula nevű félvér p. kanczával. II. erdélyi díj, 1000 frt táv. 3 mfd gyönyörű futás, a melyben részt vett B. Wesselényi István Három a táncza 6. p. k. if. gr. Bethlen Sándor Corillonja 4. p. k. ugyanannak Gyurija 5. p. p. és id. gr. Teleki Domokos Catoja idős. p. m. n. mind a négy ló méltó versenyfarsa volt egymásnak, a legszebb vívás fejlődött ki az elsőségért, nyert gr. Bethlen S. Corillonja, második ló volt ugyanannak Gyurija, mely kapta a tét- és bánatpénz felét. III. herceg Lichtenstein Fr. díja, 500 frt értékű tiszteletdíj, távolság 1 mfd. futott B. Wesselényi Ferencz Judithja 6. p. k. if. gr. Bethlen Ferencz Little Pollyja 4. p. k. nyertes Pan. IV. asszonyosság díja egy szép ezüst írván metsszésekkel, távolság 1/4 mfd; futott gr. Szapáry Irén Albonukon és gr. Bethlen S. Philosopher, nyert az első. V. földészek díja, erre futhattak mezei gazdák saját lovai, a melyekről az illető hatóság bizonyítványt bemutatott, hogy egy év óta tulajdonuk; távolság 1 mfd, a futás nyereg nélkül, szőren történt; a 75 frt első díjt nyerte Moldován Károly kolozsvári lakos Bátor nevű 5 éves p. paripa.**

val, a második 25 frtot b. hunyadi lakos Buzás Istv. Miska nevű lovával.

**** Id. gróf Teleky Domokos** a mult hétfőn este nagyszerű fáklyás zenével tisztelet meg a casinó. A menet a redutépületről indult a Rákóczi-induló hangjai mellett, s a magyar-utczából a közép-utczába vezető sikátoron került a köz-tiszteletben álló hazafi laká elibe. Itt b. Huszár Sándor beszédet tartott, a melyben a casinó-egylet köszöntőjét fejezte ki azon hazafiai készségért, a melylyel gr. Teleky a közgyűlésen Széchenyi fölött oly derék emlékeztetést tartott, üdvözlő őt mint hazafit, mint akár a multban akár a jelenben tisztán álló politikai jellemet, s a nagy számú közönség hosszantartó éljenzésekkel fejezte ki lelkesülését. Erre gr. Teleky Domokos lakából lejövő, megtiszteltetését következő beszéddel viszonzá:

„Ifjú barátim, tisztelet hazámiai!

Különösen megisztelve érzem magamat rokon érzelmetők által, jól tudva, miszerint a legtisztább érzelmeim, a legszárabb elvek, és a legbőbb hazaszeretet, miknek egyedül befolyása alatt álltok; ha e tekintetben méltánylástok, becsüléstökre legkevésbé is érdemessé tettem magamat — önérettel tölti el keblemet.

Ha körül tekintünk, meglepetve tapasztaljuk, minő gyorsasággal, erővel és roppant tömegekben dúlnak világszerte a nézetek, az elvek, az esemény- a kibontakozás előterébe. E helyzet a hazafiai kötelességeket is több oldalakká tette, megnehezítette. E viszonyok között az ifjúság kötelességei is némi változást szenvedtek, terhebbé lettek. Az érzelmei tisztasága, bátor szív, szilárd akarat az ifjú kebelére jut, megannyi szép tulajdonok nem elégségesek, de az is szükséges, mit a hajdanok inkább csak a megelégedettségnek kerestek. Az esztétikus, ifjú barátim. Ez az, mi az ifjúságot ma már egyedül képesíti kötelességének teljesítésére. A megváltozott helyzet, a megnehezült viszonyok, a megszorított kötelem nevében közönségek én hát titeket, teljesen meg levén győződve, miszerint hazátok hű szeretete s elszánt akaratok hazátok várakozásának megfelelni, képesítetek titeket, hogy megnehezült helyzetüknek is teljesen megfeleljetek.

Ha magunkat csálni nem akarjuk, készen kell lennünk arra, hogy nálunk is éppen oly számos mint fontos kérdések, melyekről csak imént is azt hittuk, hogy még távolabb állnak, gyors megoldást végett fognak előtérbe nyomulni. Hogy egyebet mellőzzek, a nemzetiségi kérdések kétségkívül ezek közé tartoznak.

Aggodalomra nincs okunk; másoknak sem, de nekünk magyaroknak legkevésbé. Mi a többi akkoriban jogosult nemzetiségekkel egyesülve már több mint tíz év előtt tettük meg a nyilvánosság és igazság első és hatalmas lépését. — Mi készek vagyunk e pályán tovább haladni, s az igazság és jog kívánatainak eleget tenni. A legfőbb, mi edes hazánk legjért szívó minden nemzetiségeknek megtartani, s nemcsak egymás iránti kötelességből hanem tulajdon érdekükben is teljesíteni kell, abban áll, hogy mindnyájan, úgy azok kik a műveltség magasabb mint azok kik annak alacsony fokán állnak, Európa jelen civilizációjába beiljölnek tanúsítuk magunkat. A melyik közülünk ez ellen vétné, azt nemcsak a többiek mindnyájan, de az egész művelt Európa közvéleménye súlytalan legérezkenyenben, az nem lenne méltó hogy Európa művelt népcsaládai közt helyet foglaljon.

Rokon érzelmetök nyilvánítását ujabban is haláson köszönve, szavaimat azzal végzem:

Az Isten tartsa meg közöttünk az egyetértést!

Az Isten áldja meg a hazát!

Vége a magyar himnusz és a szózat levett kalappal énekelletett, mire az ezerekből álló tömeg a Rákóczi-induló folytonosan harsogó hangjai által lelkesítve, visszatért oda, a honnan a fáklyasmenet indult. Csendháborítás nem történt.

A Reményi bucsu-hangversenyéről kellene szólnunk, a melyet vasárnap a színház javára adott, de attól félünk, hogy ismétlésekbe elegendünk. Ünnepe volt e nap is mint a többi. A derék művész jó szívűen sugallata volt, hogy előadását délután 5 órakor kezdő, nem akarva az estére rendezett tűzijáték jóvedelmét csökkenteni. A szokatlan időpont daczára teljes számban megjelent közönség tapsvihára s díszes koszorú fogadák a kilépő s köztünk már otthonossá lett művészt, a ki ez uttal egy most betanult és mesterileg ártírt székely nótával lepett meg; kísérfője most is a Salomon zenekarja volt. Eljátszta aztán a Bihari emléket s néhányat az úgy nevezett klasszikus zeneművekből. Vonója varázsvessző volt, a mely nem a hegedűn, de szíveinkben játszott, édesen, búsan, vagy nevetve, de mindig elragadólag; mint egy Boscó egyetlen közmozdulatival a hangok egész seregét, mint megannyi szikrázó villágot, vagy illatos virágcsokrot, szórta a közönség elé, a mely lélekzetét elfojtva hallgatót, hogy a szünetekben lelkesedésének tapsokba nyisson utat. De nem folytattuk, a ki hallotta, az kevésnek fogja találni leírásunkat, bármily költői hangulattal írjuk; a ki nem hallotta őt, e leírásunk után is csak halvány fogalma lesz e mesteri játékáról, a melynek csak az az egyetlen hiánya van, hogy nem lehet megörökíteni, mint egy szobrot, hogy lenne maradandó bizonyítványa a magyar művészetnek. Egyébiránt hazánkfiak közül még sokan hallhatják, mert Reményi e hó első felében utjában fogja ejteni Tordát, M.-Vásárhelyt, Sz.-Udvarhelyt, Előpatakat, Brassót, Szébet, Szászvárost, a hol hangversenyeket rendez. Ez estén résztvettek még hangversenyében Nagy Ilka k. a. egy gyönyörűen elénekelt népdallal, és Prielle Cornelia, a ki Szász Gerő Erdélyben című csinos költeményét, s Kácsa Mártontól az Egy akol egy pásztor című költeményt szavalta el. Mindkettő hiven talált a kedélyek hangulatához és természetesen sok sok tapsot aratott. Az előtti hangversenyében Prielle Cornelia szavalattal, Knausz Ida k. a. egy népdal kellemes előadásával, s Deák Farkas ur a csárdaromjai elszavallásával töltik be a szüneteket.

Nagy Jakab tilinkó-művész július 31-én megtartá hangversenyét. Ő valójában egyetlen a maga nemében. Remekelt főleg a hátszögvidéki oláh dudautánzó hangokkal, miket ismételné kellett a kicsiny de lelkesült hallgatóság szünni nem akaró tapsai folytán. A többi darabok után is kétszer háromszor tapsolták ki.

Mióta Reményi köztünk van, kézbe sem jut annyi meghívást kap, oly sokan akarnák őt vendégul bírni. A mult

vasárnap dr. Szombathelyi Guszláv úrnál volt, a hol zene körünk működő tagjai fogadák. A kedélyes estélyen főuraink közül is többen voltak jelen, s vidám és lelkes toasztok közt késő éjjel tartott a társalgás. A magát sokáig köretni nem szokott művész azon élvezetben részesítette a társaságot, hogy eljátszta a magyar indulók legmegindítóbbját! s ezzel a lelkesedést a tetőpontig emelte. A zene kör estély által azt nyerte, hogy vendéglőnye, a melyben Liszt, Seymour Schiff, s városunkban eddig megfordult más jeles zeneművészek nevei díszlenek, a Reményi nevével gazdagult! A társaság egyik tagja bucsu-vétellől felolvasá Aranynak a művészhez írt költeményét, a melyet itt közlünk:

REMÉNYINEK.

Karddal, melyet dícsővé tenni egykor
Híven ajánlád ifjú véredek:
A hon, az — ugye-e szent hon félig élt már:
Halál árnyéka rástévedett.
Te messze távoztál, mi itt maradtunk
Tompán enyészve, mint sivar növény,
Mely élni nem tud, halni még nem ért:
Ledűlt fő korhadott tövén.
A honbui, mely elszibbasztá minket,
Te nálad munkás fájdalom leve,
Nagy, büszke, boldog népek közt forogván
Művész erdőben a magyar nevé.
És kik panasza, — mely szóban áll el —
Fület zárának, a dus boldogok,
Veled kesereg el, a min te vérszel,
Midőn nyirettüid úgy sir, úgy zokog!
Most a reménynek egy hangját, Reményi!
Vidd el nyugatra, zengő burodon.
Hirdesse szózatát a világnak,
Hogy újra érez, újra él a hon.
És élni fog, — mennyi föld minden hatalma.
Zuduljon bár fel — mert élni akar:
Öngyilkolásra többé hogy fájna!
Sokkal énézőbb a MAGYAR.

Prille Cornélia a mult hétfőn elhunyt. Pestre utazott, a hol vendégszerelni fog. Szerződése a nemzeti színházhoz alig ha lesz lehetséges, miután tölire Reszlerhez van már szerződve.

Ulrich ur tűzijátéka vasárnap roppant közönség előtt, s a mi több minden interjúja nélkül az időnek, ment végbe. Hogy fényes volt, az magában érthető, mert ez már természetesen a tűzijátéknak, az Ulrich készítményének pedig a szó mindkét értelmében. A jeles pyrotechnikus, a mint halljuk, szándékát megváltoztatva, Bukarest helyett Pestre készül, s ügynökét már el is indította, hogy a szükséges előleges intézkedéseket megtegye. Nem kételkedünk, hogy a magyar Stuver ott is tetszeni fog.

A pesti demonstrációkat, a melyek jelenleg minden körben a legelőkelőbb beszéd tárgyát képezik, a budapesti hivatalos nomet lap következőleg írja le: „Már több nap óta az estéli órákban sajnálások kihágások történtek. Miután a rendőrség kénytelennek látta magát egy július 19-ikére tervezett fakélyásmenet ellenében, a melyre a hivatalos engedély nem adatott meg, akadályozólag közbevetni, 20-dikán a sötétség boalltával a szenátoron Pesten nagyszámú közönség gyűlt össze, a mely tünemény (demonstráció) modorban kezdte a „Szózatot“ énekelni. Egy rendőrségi járőr által eloszlatva, a közönség egy része a Zrínyi-kávéház felé vonult az országúton a hatvani-utca szájához, a hol e közben a fakélyásmenet híreire nagy embertömeg gyűlt össze. Hogy az utcai közlekedés nyitva tartassék, a hatóság kénytelen volt egy osztály rendőrkatonát küldeni oda. De mihielyt az megjelent, azonnal kigúnyoltatott. Miután a közelebbi kávéházak, a melyek újabb kihágásokra nyújthattak volna alkalmat, bezárattak, a közönség szétszórattatott, s a rend helyre lőn állítva. Demonstrációkról szóló különféle hírek által felizgatva, a következő két este is (21 és 22-kén) a szürkület boalltával az említett Zrínyi-kávéház előtt t kintelyes embertömeg gyűlt össze. Minhoggy az emberek szétosztatására megjelent rendőrkatonaságot kövekkel — egy hatvani utcai házának még az ablakából is — dobálták, a közbejött rendőrhivatalnokok közül néhányat tetellegetesen megüldözték, büntetésreméltó felkiáltások hallattak és vétettek észre, s a tömegből többen futkosók és más támadási eszközökkel valóban fegyverkezve, a rendőrkatonaság, valamint a segélyül hivatott serezedi katonaság a tumultuozás szétüritéséhez fogott, a mi csakhamar sikerült is. A föllépés a kalmával néhány zúzás is történt; nehéz sérülőről még nincs tudomás. Több befoga és eszközöltetett.“

A „Kerti gazdaság“ szerkesztője indítványozza, hogy a magyar nők alkálisanak maguk közt gazdasági együletet, s a kezdeményezést tegyék meg azzal, hogy a jövő hóban Pesten tartandó kertészeti kiállításra csatloljanak össze egy társulat, a melynek tárgyát a házi gazdaság eszközei teyék. Az idő rövid ugyan, — megjegyzi Lukácsy ur — de a magyar nem szokott hosszasan készülni, s tesz, mihielyt kell és akar.“

Hálás köszönet. Az erdélyi gazdasági egylet igazgató választmánya idei február 2-án tartott ülésében, az általam tavalyi évben termelt selyemszálakat 120 o. é. forinttal a megjutalmazásra alkalmasnak ítéltén, e részbeni hálás köszönetem nyilvánítása mellett igyekezni fogok jövőre is, kitartó és eredménytelen szorgalommal kedves hazánk iparának e részbeni kifejlesztésére csekély tehetséggel közreműködni. Egyszerűsind felkértem az illetőket; kik a személytelmeshez magukban kedvet éreznek s ezen iparágoni kifejlődéseket eszközölni kívánják, eziránt vagy személyesen, vagy leveleik által magukat vélem érintkezésbe tenni; igérvén hogy valamint eddig, ugy ezután is mindent elfogok követni a tanulni kívánókkal, hogy a legbiztosítottabb sikerű előhaladást tehessek.

Csáki-Gorbó, aug. 1-én, 1860.

Ridler Jánosné.

Politikai hírek.

—Páris, jul. 26. A „Constitutionnel“ mai számában Grandguillot szerencsét kíván a „Times“-nek a szíriai expedícióra vonatkozó azon cikkéhez, melynek eszmeme-nete Angolország érzületével összhangzani s a brit külügyi hivatal nézetei valódi kifejezésének látszik lenni. A cikkirő

megjegyzí, mikép a hétfő óta előkészítet francia expedíció szükségkép meg fog történni; s a francia csapatok elindulása legközelebb várható. Franciaország szerepe se beavatkó-zást se megcsállást nem foglaland magában; Franciaország csupán segélyt nyujtand Törökországnak, ama rendtelenségek elnyomása végett, miknek szükségkép Törökország végszételt kellene maguk után vonniok. A keleti kérdés, ugy a mint azt most áll, nem alkalmas arra, hogy Európa meghason-lását idézze elő, sőt inkább annak Európát a keresztények ér-dekeinek védelmére kell egyesítenie.

Páris, jul. 27. A „Patrie“ tegnap esti számában jelenti, hogy a porta beleegyezése Franciaországnak Szy-riára vonatkozó javaslatához, megérkezett; a többi hatalmasságok szintén beleegyeztek. Angolország csupán tengeri haderőt küld a fenyegetett vidékre. Az expedíció legközelebb elinduland Szyriába.

—London, jul. 27. Az alsóház csütörtöki ülésében Russell lord kijelenti, mikép Nápolynak egy követe érkezett meg, Angolországnak Nápoly s Garibaldi közti közben-járáására vonatkozó javaslatát, melyben az kíváztatik, hogy Angol-s Franciaország fegyverszünetet szabjanak Garibaldira. Angolország nem fogadja ezen javaslatot.

—Garibaldi 61 egy genuai tudósítójul 26-ról azt állítja, hogy Milazónál, hők emberek nagy veszteségeket szenvedtek volna, maga is lábsérülést kapott. Ez azonban, ugy látszik, még sem gátolá, hogy azért lábán erősen meg ne álljon. Legalább úgy kell lenni, miután állítólagos sérülése után nem-csak vissza nem hátrált, de sőt rögtön tengerre szállt, és be nem várva a tervbe vett fegyvernyugvási javaslatot, célpontja felé halad. E javaslat érdekében Nápoly, mint lord Russell a parlamentben jelenti, a nyugati hatalmakkal fordult. Anglia azt rögtön visszautasítá; azonban ugy látszik Franciaország nem egészen. Legalább abból, hogy Szardinia e javaslatnak Garibaldinál leendő támogatását megígérte, azt kell következtetni, hogy itt francia támasz működék. Azonban e két szövetségesnek eljárásában ki tudná vagyis ki ne tudná meg-ítélni, mennyia valóság, mennyi a szín? Mindenesetre különös, hogy míg a szárd kormány a fegyvernyugvás pártolását megígérte, addig minden héten rendszeren érkezik mintegy 2000 önkényes a szardíniai partokról, honnan ugyan mint „kivándor-lottak“ indulnak el, de különös átalakulási ügyességnél fogva, mire Sziciliába érnek, már mind tetőtől talpig fegyverzett harcosok!

A nápolyi követek Turinban, mint előrelátható volt, nem bírnak eredményhez jutni; ök mindenké-előtt azon törekedtek, hogy Garibaldi Sziciliából eltávolít-tassék, mit a dictator kegyes is volt megtenni ön jószántából. Semmi kétség, hogy a fővesztély Nápolyt a dictator részéről fe-nyegeti, s ha van még ennél is nagyobb veszély, ugy ez azon állapot, melyben a dictator teljes látszat szerint Nápolyt találni fogja. Azt mondják, miszerint ott annyira elő van már utji ké-szítve, hogy talán kardcsapás nélkül fog a nápolyi fővárosba hemehtetni. S valóban ha megemlékeznék azokról, mik Sziciliá-ban történtek, mint jutott Garibaldi a nápolyi hadihajók szeme előtt a szigetre s mily rettenetes tétlenség jellemzé a nápolyi parancsnokok eljárását egész Palermo bevetelég; ha tovább látnék, hogy csak folyó hó 10-én is több szállító hajó, melyek-nek bombákat és löszert kelle Messinába szállítaniok, rakomá-nyukkal ismét várattalanul visszaérkeztek, mert a sziciliái flotta — melynek ekkorig lövészéről sem tudunk — visszatartel-ték: ugy azon gondolatra kell esni, miszerint a fölebbi remény nem pusztán forradalmi optimizmus nyilatkozvánja. — A fővá-roshban pedig a legnagyobb fejtelenség, a leg-ellenkezőbb befo-lyások küzdenek egymással a kormányért. Mint Genuiban a beavatottak tulni akarák, a Medici-fele hadszozp előháda már Calabriában áll, még pedig mintegy három óra járásnyira a nápolyi előhadtól.

Genuában az alatt az arzenállal ajjelnappal dolgoznak lovegek, ágyutalpok, löszér, hajókötélek és tabori-szerek elkészítésén. Títemes ilyféle szállítmányok indítottak a közép-lasz hadsereg számára Livornóba, hová számos ember-es löszállítmányok is mentek. Angliában a szárd kormány három nagy hadigőző t rendelt meg. A pisai, luccai, florenczi és sienai őrségek rendeletet kaptak, hogy Terra Nuova és Arezzo a Chevan közt őzpontosuljanak. A Romagnában álló összes ca-patok a római határok felé rendeltetnek; a pármái és modenai őrségek pedig az alsó Pó-vonal, azaz: a veneczei terület felé közelegnek. Vajjon mind e készülétek és hadi mozdulatok csu-pán azért történnék-e, hogy a nápolyi piemonti szövetséget annál nagyobb biztonsággal lehessen megkötni? — Ámde hisz gróf Cavour e percében nem csak a nápolyi, hanem egyszerűsind a szíriai kérdéssel is nagyon el van foglalva. Ö t. i. el van hatá-rozva, mint a párisi békekötés egyik aláírója, az ázsiai zavarok elnyomásában tetleg résztvenni s Franciaország oldalánál közreműködni. A párisi szárd követ már megbízást is kapott, hogy a francia kormánytól e részvételét hivatalosan kívánja.

A két sziciliái dolgokról érkezett közelebbi sürgönyök kitünőleg bírnak azon tulajdonsággal, hogy port bintsenek az olvasó szemébe. Mig agyanis az angol alsóházban jul. 24-dikén lord John Russell határozottan mondja, hogy a nápolyi hadak kitakarodtak Sziciliából; mig egy közvetlen Ná-polyból érkezett jul. 23-diki sürgöny azt a részletet is hozzá teszi, hogy ezen haderőket gőzhajók szállítják Nápolyba; mig a „Constitutionnel“ szintén pozitív dolognak mondja, hogy a ki-rály Messina kiürítését megparancsolta, s ezen ténynek azt az okát adja, hogy Clary ybuk kijelenté, miszerint a messinai katonák nem akarnak verekedni, és hogy a Milazóban levő hadak helyzete válságos: addig egy jul. 26-ról szóló mar-seillei sürgöny, mely e lap legutóbbi magán sürgönyei közt olvasható volt, a dologt oda módosítja, hogy Clary ybuk csak a várost hagyta el, hadait pedig a fellegvárba huzta össze, vagy, a mi egyre megy ki, bezárkózott, s minden támadó mozdulatról lelett. S ime egy genuai sürgöny meg ugyancsak jul. 26-ról, noha csak hírképen jelenti, hogy Garibaldinagy veszteségeket szenvedett. Ugy hisszük hogy az olvasó ezen összeállítás után nem fog vakon hinni ez utóbbi sürgönynek.

—Nápolyban a nép és dynastia közti kötelékek bom-lasztását folytatják; egy pártnak kísérletei, melyek Gaétából eredve annyi kárt okoztak, gyümölcsözni kezdenek. 21-kén minden pillanatban várták Garibaldi megérkezését, mint-

hogy értesültek, hogy mintegy ezered magával Palermot elhagyta, s a száraz földre indult. E hirre, valamint arra, hogy két nápolyi hadi hajó Garibaldi rendelkezése alá adta magát, a mozgalom rendezői kivilágítást sürgettek; a sürgöny ehez hozzá teszi: „Magok a mérsékeltek is részt vettek e nyilatkozásban, s a tömeg a gárda kaszárnya előtt összecsoportosulva éltető Garibaldit; egyszerűsind vagy egy tuczt s birt is agyonverték.“

—A kölni lapnak egy római tudósítója élönken festi az aggodalmakat, melyek az egyházi állama most azon késztékek miatt nyomják, miket a diktator sziciliái készüléteiből sejt-nek. Az „Immacolata Concezione“ pápa corvette néhány őrna-száddal Terracinánál állomásoz; ez legfőlebb a kiszállás hírének lehet hób postája; — azonban Lamoriciere fáradhatlan az ő támadó és védelmező rendszerének alkalmazásán. Ezen vizsgá-latatlan körülmények közt igen kellemetlen hatást tett az irek ujalagos ellenszegülése; hogy ezek kielégíttessenek, korábbi zavargásokkor már megengedtetett, hogy egy közember napi zsoldban 10 bajochit (4 ez. garas) kávéit, s naponként keszteres kosztot (leves, főzelék és hus) kapjanak; de az irek azért elő-gedetlenek s nyugtalanok maradtak; állítják, hogy fölfogadá-sukkor aranyhegyeket ígért nekik, s ideérkezve, minden te-kintetben csalálva látják magokat. A nép megvetéssel kíséri e korcsokat. Macerata, Spoleto és Civita Castellana állomásokon mindenféle durvaságokat követtek el, azért ő szentsége egy na-piparancsnak minden irnek szabadságára hagyja elvállalt szol-gálatából ismét kiléphetni.

Egyébírát más oldalról írják, hogy Lamoriciere nek Spoletonál őzpontosított seregében a szökések napi rend-en vannak, s hogy az ő szentsége szolgálatába állott idegen csapa-tok ragaszkodására épp oly kevéssé lehet számítani, mint az olaszokéra, kik seregenként szöknek át az ellenfelhez.

Goyon táboruk visszahívása el van határozva, mint-hogy azonban ő szentsége nem szívesen látja a tábornok távo-zását Rómából, azt hiszik, hogy a császár a visszahívást nem hajtatja végre.

—A rajnai lap írja: Bebizonyult, mikép a pápa a Grammont hg által hozott reform-javaslatokat visszautasi-totta; és kijelentette, mikép azokat semmiesetre sem fogadja el, s ha kényszerítették, inkább odahagyja államait.

—A „P. II.“-nak írják: A készülétek Szárdi-niában mindig nagyobb mérvben történnek. A Pó-felé jelen-tékeny haderők küldetnek, és önkényt érthető, mikép az itteni kormány is kényszerítve leendő ezáltal hasonló rendszabályokat alkalmazni. Hisz Turinban minden alkalommal egész világosan kimondják, mikép csak a jó alkalmat várják, hogy Ausztriát megtámadják és tőle Velenczét elfoglalják. — Azon magatar-tásról, mit Oroszország az olasz kérdésben elfogall, eddigel csak annyi tudatik, hogy mind Turinban, mind Párisban a ná-polyi király javára nyilatkozott. Egyébírát itt Oroszország kedvező magatartására II. Ferencz irányában nem nagy sulyt helyeznek, mivel igen jól tudják, hogy az orosz politikának ve-zérelve mindig Klet lenne, ugy hogy a pétervári cabinet a francia császárnak mindent megengedend Olaszországban, ha számára Kletlen engedményeket tesz. Hogy pedig ezt Párisban a kellő pillanatban megteendik, önként érthető dolog.

—Frankfurt, jul. 27. A szövetséggyűlés teg-napi ülésében előterjesztetett a katonai bizottmány jelentése, a porosz katonai meghatalmazottnak a főparancsnokság tárgybani indítványa iránt. A többség ezen indítványt ellen nyilatkozott, s e szerint egy egységes szövetségi fővezér meg-tartása mellett szavazott.

—Teplitz, jul. 26. Reggel 10 óra. Az itteni dalárda tegnap Clary hgnő kastélyában adott thea-estélyi alkalmával éji zenével tiszteltetett a két uralkodónak. Több dal között a „Deutsche Lied“ et is eléneklék. Erre a két fejedelem az erké-lyen megjelent-s az alatt összegyűlt nép által háromszoros éljennel udvozoltetett. Ma d. u. 4 órakor 70 terítők diszebed. Este 9 órakor thea-estélyi császár ő főgnél. A regens-herczeg elutazása holnap reggel 10 órára van kitűzve, Ferencz József császár a regens-herczeget a pályafőhöz elkísérndi, s 11 óra-kor Pilnitzbe utazik. Ma ismét conferentia. 11 óra 20 perc. A császár éppen most ment gyalog a regens-herczeghez, ki kissé gyöngékedik 10 órakor conferentia volt Rechberg gr., Schlei-nb. b. s Werther ur között. 12 óra 26 perc. Császár ő Fel-sége 12 óráig maradt a regens-herczegnél. Rechberg gr. erre tüstént irományokkal ment a császárhoz.

—Brüsselből azt írják egy porosz lapnak, hogy egy fontos egyezmény hire kering a belga főváros diplomatiai köréi-ben, melyet Orosz-, Poroszország és Ausztria akar-nának kötni, az olasz forradalom tovább harapozásának meg-gátálása végett. A nápolyi királyt, és a pápát nem lesz szabad trónjától megfosztani. Némelyek azt állítják, hogy e tervet már köztölték a francia kormányval, s felszólították az egyez-ményben való részvételre, megjegyezvén, miszerint a vissza-utasító felelet nem fogja a határozatot akadályozni. Mások sze-rint a francia kormány nem egyenes diplomatiai után jutott volna a terv megtudásához. Hogy ilyesmit régebb közöltek vele, kétségtelen. Franciaország elutasító feleletét mindenesetben bizonyosnak tartják.

A „Neue Preuss. Ztg.“ ezen közlésre vonatkozólag némi felvilágosítást nyujt. A porosz conservatív lap szerint Ausztria, Porosz- és Oroszország egyetértének abban, hogy az olasz-országi forradalmat rozsálják, sőt kárhoztassák. Ily rozsólólag nyilatkoznak a két utóbbi hatalom turini követei is. Azonban a nevezett hatalmak közül még eddig egy hatalomnak sem jutott eszébe gyakorlatilag lépni föl az olaszországi forradalom ellen, s eddigel legalább távol álltak az említett egyezmény megkö-tésétől is arra, — mint a „Neue Preuss. Ztg.“ értesülve van — jövődre nézve sem hajlandók.

—Konstantinápoly, julius 21. Mint a „Journ. de Constantinople“ jelenti, a beiruti pasa közbenjárása követke-zésében a druzok s maroniták közt alkudozások kezdettek meg. A druzok általános amnestiát akarnak, a nélkül azonban, hogy kártérítést fizetnének. E közben az ellenségeskedések föl-függesztettek. Damaszkusba 4000 főnyi török csapatokat vár-nak. A városnak ostromállapotba kelle helyzetnie s az arabok-

tól szigorú elégtételnek követeltetnie. Szeid pasa dandártábornok holnap megy Szíriába. Folyó hó 11-én 1800 ember indult Beirútból Damaszkuszba. Beirutha 3000 főnyi erősítés érkezett. Folyó hó 17-én Volóbból 2000 embernek kelle hajón Szíriába indulnia. A porta az egyiptomi alkirálytól 10,000 főnyi hadjuttalékat kíván Szíria számára. Az előbbi kereskedelmi miniszter, Mahmud-Nedin pasa tripoliszi főkormányzóvá nevezetett ki. Szuleyman s Vely pasák állomásaikból, mint a Tanzimat tanács tagjai, elmozdítottak. A „Haireddin“ gőzcorvette Viddinből foglyokkal érkezett meg. Az „Olympus“ gőzössel újlag olasz szabadságharcosok indultak Máltára.

Smyrna, jul. 21. Damaszkusból f. hó 12-ről kelt tudósítások szerint a lázadás folyvást tart. Az összes keresztény városrészek fölégettettek; valamint a porosz, orosz, ausztriai, hollandi, belga s görög consuli lakások, az összes zárdákkal, templomokkal s a patriarchai épülettel együtt. — 8 ferenczrendi s az angol missionarius megöltek; csupán az angol consuli lakás kíméltetett meg. — A hollandi consul meggyilkoltatása még nincs hitelesen megerősítve. — Abd-el Kader házában 2000 keresztény helyeztetett el; a keresztények nagy része a fellegvárba menekült, törökök által is számosan mentettek meg. — Az új kormányzó Mouammer pasa Beiruthba érkezett s f. hó 14-kén 1500 emberrel Damaszkuszba indult. A druzok s keresztények közt a béke megkötött; Zahle, Hasbeya, Rosna s Der-el-Kamar helységek kivételével. A keresztény családok már visszatérni kezdenek a Libanonba.

Triest, jul. 26. Ide érkezett szóbeli tudósítások szerint, Konstantinápolyban azon hír volt elterjedve, hogy az aleppói angol consul meggyilkoltatott. A keresztények Beiruthból Szíriába s a Pyraeusba menekülnek. Egy Lloyd-gőzös kapitánya a „Doris“ angol gőzcorvette parancsnokától sürgős sürgönyöket kapott Corfu számára. Maga Konstantinápolyban aggodalmak uralkodnak a muzulmánok izgatásai s az európai hadihajók távolléte miatt.

Ujabbak. — Teplitz, jul. 27. — reggeli 10 órakor — Ő cs. k. Apostoli Felsége s a porosz herceg regens ő kir. fensége éppen most hagyták el Teplitzt külön vonattal. Ő Felsége a szász király látogatására Pilsnitbe megy, a hercegregens pedig Berlinbe tér vissza. A két legmagasb személy a pirnai állomáson fog elválni. Rechberg gróf Ő Felségét Bodenhig kíséri. Tegnap este thea-estély volt Ő Felségénél; s a bányászok faklyásmenetet rendeztek. — A teplitzi lakosság az ünnepes napok alatt lelkesült részt vett az uralkodók barátságos összejáratkozásában. A császár Schleinitz bárót a sz. István-

rend nagykeresztjével, s a hercegregens Rechberg grófot a fekete sas-renddel díszíté föl.

London, jul. 27. A „Morning Post“ ma egy cikkében azt mondja: Ha a levantei expedíció megtörténik, úgy Törökország fölőstetésének kérdése már csupán időkérdés. Várják be legalább, ha vajon Törökország nem képes-e a rendet ismét helyreállítani, majd csak akkor vegye a kormány fontolóra a török birodalom fölőstetésének kérdését.

Páris, jul. 27. Ma a „Constitutionnel“-ben Grandguillot így ír: „Arról értesültünk, mikép Russell lord a brit követet, Cowley lordot fölhatalmazá arra, hogy a francia kormány nyala szíriai expedíció tárgyában egyetértésbe tegye magát. — Most már az összes nagyhatalmasságok egyetértének az iránt, hogy a keresztények számára a párisi szerződés által ígértoltalom biztosítsassék. Ezen öszhangzásnak a porta beleegyezését is szükségképp maga után kell vonnia. E szerint most még csak az van hátra, hogy ezen, egy közös cél elérése végett általános egyetértést alapjai megállapítsassanak. A föladat nincs minden nehézség nélkül, azonban remélhető, hogy a hatalmasságok loyaltása azt elhárítandja.“

A Siècle július 25-kén írja: „Több ízben volt szó Európa földabroszána kiigazításáról; a pillanat erre ugy-látszik elérkezett.“

A „Courrier de Marseille“ jelenti: Napoleon császár Abdel-Kadernek megküldte a becsületlegio nagykeresztjét jutalmul azon szép öntartásának, melyet a damaskusi keresztények javára tanusított.

Páris, jul. 28. A „Constitutionnel“ szerint a portának a szíriai expedícióba beleegyezése tegnap megérkezett. Hír szerint a nagyhatalmak arra vonatkozó egyessége majd csak szombaton fog aláírni.

Genua, jul. 28. Nápolyból 24-ről jelentik: A vellinóban (egy 13,500 lakossal bíró város Princato uterjére nápolyi tartományban) lázadás ütött ki, melyalkalommal harcra került a dolog az idegen ezredekből katonákkal.

Milano, jul. 27. A „Perseveranza“-nak Palermóból f. hó 23-ról jelentik: Folyó hó 16- s 17-kén Milazzo előtt a kir. csapatok s a Medici alatti fölkelők közt komoly harcok történtek. 19-kén Garibaldi 3000 emberrel Pattiban szállott ki; másnap Milazzót szuronnyal támadá meg; elkeseredett harc után az ott levő királyi csapatok a váracsbba vonultak vissza. Depretis 21-kén megérkezett s tüstént a táborba utazott el.

Garibaldi távolléte alatt Sartori nevezetett ki diktatort. Az „Unione“ Turinből f. hó 26-kán jelenti: Litta százados Victor Emanuel által Szicziába küldetett, hogy Garibaldit a nápolyi szárazföld ellen eszközöndő megtámadástól visszatartassa. Turinban azon hír szárnyal, hogy Cavour Rataz-

zit a minisztériumba belépésre birni ügyekszik. Depretis Palermóba érkezvén, Garibalditól teljathalmat nyert az ország beligazgatására s szervezésére s a külföldi viszonyok rendezésére vonatkozólag. Nápoly, jul. 26. (Turinon át.) Alapítlan azon közlés, mintha a nápolyiak egész Szicziát szigetét oda hagyták volna. A kir. csapatok még mindig Messinában vannak.

Konstantinápoly, jul. 25. Szíriából érkezett részletes tudósítások jelentik, hogy a damaskusi ausztriai consul, Pfaffinger karddal kezében nyitott magának utat az angol consul lakásához s ekkép menekült meg.

Marseille, jul. 26. Konstantinápolyból Aleppóban s más ázsiai helyeken előfordult újabb erőszakosságokat jelentenek. Részletes tudósítások még hiányzanak. Valószínű azon közlés, miszerint török katonák is résztvettek a damaskusi öldöklésekben, s miszerint a kaimakám s némely előkelő keresztények egy békenyilatkozatot irtak alá. Hirszerint Clary tábornok csupán Messina városát hagyta oda s a csapatokat a fellegvárban őszpontosítá.

Garibaldi az elfogott „Veloce“ gőzcorvettet, nem mint előbb jelentetett, Benvenuto, hanem „Tüköry“-nek keresztelte, e hős ezredes emlékére.

Belgrád, jul. 18. A „Srbski Dnevnik“ belgrádi levezelője azon fontos hírt közli, hogy e hó 20-ikán 4000 török kelt át a Drinán s Bosniából Szerbiába nyomult Kis-Zvornik és Szakara helységek megszállása végett, melyek egy 1833-ki hat-tisharif nyomán Szerbiának voltak átengedve. Ezen területértés visszatartolása iránt a szerb kormány még nem intézkedett.

NYILTPOSTA.

A marosvásárhelyi postáról egy levelet kapott a „Kol. Közlöny“ hivatala, melyben barátságos figyelmeztetés tétetik az iránt, hogy némely előfizetők panaszkodnak, hogy a hirlapi borítékokon az illő cím nincs föléve: szoros kötelességének tartja a kiadó hivatal ez iránt felvilágosítani a t. cz. nagy érdemű előfizető közönséget, hogy a borítéklapok nyomtatásánál a kiadó-hivatal az illő címeket, mindig úgy tette meg a mint, és a hogy a megrendeléseket kapta. — Ha a t. cz. előfizető urak tudatni fogják a kiadó-hivattallal, hogy nevék előtt és után mily címek tétessenek, azonnal új czimlapok fognak nyomtatni, és a jelenleg használtak, mint nem ezélszerűek, elvetettni.

Bécsi börze. Jul. 28-kán: Nemzeti kölesön 80.10 Metalliques 5 pientes 70.10. Urbéri papírok: magyar 72.80. erdélyi 69.00. Bankrészvény 840. Korona 17.45. Cs. k. arany 6.04. Ezüst 25.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(1027)
Sz. 380.—1860.

Hirdetés.

(2—3)

A m. cs. kir. helytartóság folyó év június 6-án 10,764 szám alatt PERSIÁN MÁRTONT és MÜNSTER EDET, a kolozsvári piacponz-váltó- és áru-alkuszoknak nevezvén ki. az illeték az alkusz-ekűt azon hó 12-kén lelették és működéseiket megkezdtek, a mi ezennel közhírré tétetik.

Kolozsvárt, jul. 23-án, 1860.

A kereskedelmi és iparkamarától.

(1026)
Szám 3730.—1860.

Csőd hirdetés,

(2—3)

Folyó év márczius 17-ről 3487/121 számok alatt kelt magas cs. kir. helytartósági rendelés alapján, a járási Erdősz-állomás betöltendő, mely 400 új forint szolgálati fizetéssel, 100 forint lótarással, 20 forint iradai segítséggel és lakással Kovánszán egybekötve van.

Ezen állomás betöltése iránt ezennel csőd hirdettetik.

A kedvelők formászerint készített és alapított ebéli. kérvényeiket jelen év szeptember 20-dikáig ide beadják.

A barátsági cs. kir. járási hivatal.

(1028)

(3—3)

A kolozsvári cs. kir. megyei törvényszék egy a gróf Bánffy József hagyatékához tartozó, s 450 o. é. forintra becsült arany szelencze szabad elárverezését megengedvén, e végett 1860 aug. 9 ké d. e. 10 óra tűzétik ki határidőül, miről a venni szándékozók azon megjegyzéssel értesítettek, hogy az arany szelencze az itteni hivatalnál és csak a kikiáltási áron felül rögtöni készpénz-fizetés mellett fog átbecsáttatni.

Kolozsvárt, jul. 12-én, 1860.

A cs. kir. megyei törvényszéktől.

Oechsner.

NEM HIVATALOS.

(1032)

(2—3)

Alkuzsi figyelmeztetés.

Alólirt miniszteri megerősítést nyert hites alkuszok jelentik a nagy érdemű városi és vidéki közönségnek, hogy a körükbe vágó minden ügyek pontos eligazítására készek. Jelesen elvállalnak és végrehajtanak minden meg ízást pénz váltó, urbéri vagy más értékpapírok vásárlására vagy eladására nézi; ugy szintén külső vagy belső telkek vagy földbirtokok el vagy haszonbérbe adására megvásárlására vagy elcserezésére; végül mindennemű gazdasági termény, iparkészítmény vagy más kereskedelmi cikkek bé vagy elcserezésére nézve.

Kolozsvárt, jul. 24-kén, 1860.

Ifj. SZENKOVICS MÁRTON, nagy-piac 270 sz.
PERSIÁN MÁRTON, b.-király-utca 45 sz.
MÜNSTER EDE, belső-magyar-utca 319 sz.

(1019)

(2—4)

CSAPÓ SÁNDOR

belső monostor-utczában a Kribl ház alatti

nürnbergi és divat-áru kereskedésében

van különbözö nemű angol- és magyar nyergek, a legfinomabb angol zablak és kenyelvasak választéka, nagy mennyisége az angol karikásoknak, lovagló vesszőknek, magyar karikák és kocsi-ostoroknak, ostornyeleknek, szóval nagy választéka mindennemű lovagló eszközöknek a legutányosa b árban

Ugyanott nagy raktára egész finom és közönséges női brünel és bür-czipőknek; a legjobb gyárban készült B. B. jeggyel ellátott vas edényeknek nürnbergi és divat-áru kelmék minden kigondolható nemeinek, határozott és legutányosabb áron.

Végre

férfi kalapok és tajték-pipák nagy választéka.

(1041)

Búzas-bogárdi kitünő búza.

(1—3)

Az erdélyi gazdasági társulatnak ezen faj búzából azon okból nem küldhettem eddig, mert a lopásnak erősen ki lévén téve, kénytelen voltam, mielőtt tökéletességre mehetett, zölden learatni.

Azonban az idén, miután mások is természetek, és nekem is több termelt, igyekezem míg tökéletességre menend, őriztetni, s ennél fogva szolgálai fogok ily faj búz val.

Kik a múlt évhen részesülhetek belőle, ren énylem teljesen megelégedhetnek a sikerrel. Ezen faj búzában előnye következik:

A vetésnél 7 véka ezen fajból elég oda, hová a mi közönséges faju búzámból 10 véka kívánatlik.

Nem szokott eldőlni — tehát jó trágyás földet kíván. — A telet is jobban kiállja. Az idén a b.-bogárdi határon a búzák üszögösek voltak, de ezen faj tisztán maradt.

A legkisebb búzafő ezen fajból másfélszer — a nagyobbja pedig kétszer nagyobb a rendes búzafőnél — ennél fogva eresztősebb, s magva nehezebb.

A közönséges malm n készült lisztje hasonló az ugynevezett király liszthez, annyi különbséggel hogy ez utóbbi erőteljesebb.

Későbbesken érik mint a mi rendes faju búzánk, s ugyan azért arató kezekre ez okból könnyebben szert tehetni.

A vetés, a közönséges faju búzával egy időben történik.

Folyó év szeptember 7-kén tül kapható ezen fajbúza Kolozsvárt Kárvázi József, Nagy-Enyeden Czirner József urak kereskedéseiben, Búzas-Bogárdon helyt alólirtál. Egy kis vékának ára 3 forint o. é. pénzben.

GÁL ALBERT.

(1022)

(2—3)

Jelentés.

Ispahan-fonal (fekete és szürke), sujtás, fonat, hurok-kötés, gombok, rósák, boglárók (hurkolva és fonva) mindenféle zsinor-készület magyar nemzeti öltözetekhez rendesen és a legolcsóbban kapható Oppenheimer Mór paszomán-sz zsinorgyárban Brünbn.

(998)

(5—6)

A kolozsvári helyvéthitű egyház és tanoda költendő közös részjósága folyó év augusztus 1-sőjén a városi községi tanácskozó teremben délelőlt 10 órakor tartandó árverés útján, a jövő 1861-dik év Szent György napján kezdve, hat egymásutáni évre, haszonbérbe fog adatni. A feltételek addig is láthatók b. király-utczában a gróf Bethlen Domokos háznál, biztos Filep Samunál.

(1018)

(2—2)

Czukrászati jelentés.

Tisztelettel alólirt, már 19 év óta Kolozsvártot letelepédvén és honosita czukrászati boltját újra felnyitván, ajánlja magát mindennemű csemegé, tészta és czukrászati munkákra, saját helyiségében; nemkülönben elvállal mindféle rendeléseket a legfinomabb művészeti munkáktól a legegyszerűbb tésztaeműkig, melyeket legnagyobb pontossággal és legutányosabb ár mellett teljesitend. Pártfogásért esd

Stratzinger József,

czukrász.

Lakik az óvárban, saját házában 213 sz. alatt.

(1030)

(2—3)

Haszonbérbe adás.

A dicő-szent-mártoni járásban Dombón 75 hold szántóból, 48 hold kaszálóból 4 hold szőlőből, 9 hold legelőb 1 álló birtok, melyhez tartozik kő-lakóházzal és minden gazdasági ép letekkel ellátott curia haszonbérbe adandó Szent-Mihály napjától kezdve. Értekezni lehet, személyesen vagy levél által Nagy József unitarius lelkész ural Dombón.

(1031)

(2—6)

Szenkovics Márton

nagyszer en ellátott finom metszett üveg és porcellán raktárában a legjobb faju asztali edények, és igen szép kávés és theás terítékek, de választékkal és nagyon ócsa gyári árakban talál atnak.

Kolozsvárt főpiacz b József ház.

(1010)

(6—6)

Padozat fényesítő máz,

mely többszöri megvizsgálás után igen jónak találattott, kapható özevgy Barabás Károlynő „Juhászhoz“ czimzett fűszerkereskedésében

(1024)

(2—3)

Városhoz közel, s csinált út mellett fekvő jószág kerestetik, örökáron, vagy haszonbérbe. Benne mulhatatlanul kívántatik kényelmes lakás, jó gyümölcsös, s velényes kert. Sok külsőre nincs szükség. Az eladót könyvkereskedő Stein ur, a vevőhöz fogja utasítani.